

УДК 332.122:[330.322+330.341.1]:330.837
JEL M11, O14, O16, R58

О. М. Луцків

кандидат економічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу регіональної
економічної політики ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долишнього НАН України», м. Львів
e-mail: lutolen@i.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8919-6761>

Н. М. Попадинець

кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу
регіональної економічної політики ДУ «Інститут регіональних
досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», м. Львів
e-mail: popadynets.n@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7556-6135>

**ПРОБЛЕМИ ІНСТИТУЦІЙНО-ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В РЕГІОНІ**

Досліджено проблеми інституційної підтримки інвестиційно-інноваційного розвитку в регіоні. Проаналізовано нормативно-правову і законодавчу базу забезпечення інноваційної діяльності та запропоновано шляхи її коригування. Виокремлено суб'єкти інституційного забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності. Вивчено проблеми у сфері інституційного забезпечення інноваційного розвитку та інституційний інструментарій економічної політики держави. Охарактеризовано основні інститути інноваційної діяльності. Проаналізовано європейський досвід інституційної підтримки та стимулювання інвестиційно-інноваційних процесів.

Ключові слова: інституційне забезпечення, інституційні зміни, інституції, інвестиційно-інноваційний розвиток, нормативно-правова база, інноваційна інфраструктура.

Lutskiv O., Popadynets N. PROBLEMS OF INSTITUTIONAL-ORGANIZATIONAL MAINTENANCE OF INVESTMENT-INNOVATIVE DEVELOPMENT IN A REGION

The paper dwells on the issues of institutional assistance to investment-innovative development in Ukraine. The paper emphasizes that low level of investment-innovative activity in Ukrainian regions is the major obstacle to economic development. It is caused, on one hand, by the low efficiency of separately functioning innovation sphere, innovative infrastructure and innovative entrepreneurship, and on the other hand – insufficient and inefficient institutional maintenance of innovative activity. The paper aims to research the features and problems of institutional maintenance of investment-innovative development in a region and to find the ways of its improvement. The authors mention that institutional maintenance of investment and innovative activity is the set of state and non-governmental institutions, which provide the availability of legal, organizational and economic conditions necessary to conduct and develop investment and innovative activity. The major tasks of institutional maintenance of innovative development in Ukraine are analyzed, including the creation of favourable entrepreneurship climate in the regions to absorb innovations and form consumers' demand for innovative products, conditions of development of knowledge production basis, efficient system of financial provision of innovative process and efficient innovative capacity, etc. Main legal and regulative acts that provide the foundations of economic development in Ukraine are analyzed. The paper emphasizes that despite many legal and regulative acts directed at support of innovative development, the forming of legal basis of innovative activity in Ukraine is not complete. It is fragmentary, controversial and not fully corresponding to the foundations of innovative and smart economy. Therefore, it requires the review in terms of its improvement. European experience of approaches, principles, forms and methods applied in institutional system is examined. EU innovative strategies provide for efficient functioning of innovative economy model, granting tax and credit preferences, target funding of certain innovations, public procurement, restructuring and modernization of public enterprises, use of venture capital, creation and development of new innovative structures.

Keywords: institutional maintenance, institutional changes, institutions, investment-innovative development, regulative basis, innovative infrastructure.

Постановка проблеми. Формування інноваційної економіки – основний пріоритет кожної високорозвиненої країни світу. На жаль, в Україні він не реалізований. Так, основним гальмом економічного розвитку нашої держави є низький рівень інвестиційно-інноваційної активності. Це зумовлено, з одного боку, низькою ефективністю інноваційної сфери, інноваційної інфраструктури та інноваційного підприємництва, які функціонують ізольовано одне від одного, а з іншого – недієздатним і неефективним інституційним забезпеченням інноваційної діяльності. На жаль, сьогодні

інституційні зміни в українських реаліях відбуваються повільно. З огляду на це, виникає необхідність досліджувати основи формування ефективного інституційного забезпечення інноваційного розвитку та вплив інституційного середовища на зміни в стимулюванні та підтримці інноваційної діяльності в регіонах України.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми інноваційного розвитку завжди були у центрі уваги як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Дослідженню інвестиційно-інноваційних процесів присвячені праці зарубіжних вчених: Й. Шумпетера,

Г. Менша, П. Друкера, Б. Твісса, Б. Санто, В. Хартмана, Р. Солоу, Є. Тоффлера та ін. Великий інтерес викликає дослідження цих питань і серед українських вчених. Зокрема, цим питанням присвячені праці: С. Білої, В. Бабича, Ю. Бажала, В. Бесєдіна, В. Воротіна, А. Гальчинського, І. Лукінова, В. Мартиненка, Л. Федулової та ін.

Проблемам інституційного забезпечення регіонального розвитку присвячена значна кількість наукових праць З. Варналія, С. Іщук, В. Гейця, О. Коврига, М. Лендєла, М. Максимчука, Т. Пепа та ін. Засновниками загальної теорії інституціональних перетворень у ХХ ст. були Дж. Б'юкенен, Д. Бромлей, Д. Норт та інші вчені, прихильники інституціоналізму. Однак, не зважаючи на значну кількість публікацій, які присвячені питанням дослідження активізації процесів інвестиційно-інноваційного розвитку, формування і використання науково-технічного і інноваційного потенціалів, інституційному забезпеченню інноваційного розвитку, досягнути позитивних зрушень в інвестиційно-інноваційній сфері так і не вдається. На жаль, в Україні так і не визначено першочергові пріоритети інституційної підтримки інвестиційно-інноваційної діяльності, що і гальмує активізацію цих процесів.

Метою статті є дослідження особливостей і проблем в інституційному забезпеченні інвестиційно-інноваційного розвитку в регіоні та пошук шляхів його покращення.

Основні результати дослідження. Інституційне забезпечення інноваційної діяльності – це сукупність державних і недержавних інституцій, які забезпечують наявність правових, організаційних і економічних умов, необхідних для провадження і розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності [1].

Державна інституційна політика на національному рівні має базуватися на трьох постулатах: науковій знання – рушійна сила сталого розвитку економіки; технології – двигун соціально-економічного розвитку; державні інститути – відповідають за розвиток науки і технологій та стимулювання інноваційної діяльності. Інституційний інструментарій економічної політики держави включає: 1) адміністративні, податкові, бюджетні, інвестиційні, інноваційні, структурні, ціннові, кредитні, інфраструктурні, інформаційні, громадські важелі впливу; 2) систему засобів, що забезпечують дієвість формальних правил; 3) організації, що гарантують їх виконання.

У загальному вигляді інститути розглядають як систему правил і норм, які визначають стимули й обмеження, встановлюють межі розвитку економіки та суспільства. Інституційне забезпечення інноваційної діяльності – це сукупність державних і недержавних інституцій, які забезпечують наявність правових, організаційних і економічних умов, необхідних для здійснення інноваційної діяльності. Їх діяльність має спрямовуватися передусім на створення умов, що сприяють нормальному протіканню інноваційного процесу, програм, проєктів, підтримці стабільного функціонування інноваційної підсистеми економіки і її економічних інститутів. Інститути інноваційної діяльності утворюють середовище інституційних умов, які структурують відносини учасників цього процесу на всіх етапах його проходження [1].

Суб'єктами інституційного забезпечення інноваційної діяльності в Україні є політичні й економічні агенти, що прагнуть максимально розширити ті інституційні можливості, які їм надаються, створюють найбільш вигідні альтернативи. Серед них виділяють: 1) представницькі органи влади; 2) виконавчі органи влади; 3) уповноважені органи виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності; 4) інші державні установи у сфері інноваційної діяльності; 5) консультативно-дорадчі органи; 6) окремі наукові, громадські та професійні установи, організації та проєкти у сфері інноваційної діяльності; 7) господарюючі суб'єкти інноваційної діяльності. Об'єктом інституціонального забезпечення є інституційне середовище інноваційної діяльності [1].

Основним завданням інституційного забезпечення інноваційного розвитку в Україні є створення сприятливого підприємницького клімату в регіонах для прийняття інновацій і формування попиту споживачів на інноваційну продукцію, тобто створення ефективного і конкурентоспроможного інноваційного ринку [2, с. 25].

Інституційне забезпечення інноваційного розвитку України формує нормативно-правова та законодавча база, оскільки вона закладає правові засади його забезпечення. Окрім того, правовою основою інституційного забезпечення інноваційної діяльності в Україні є як законодавчі та нормативні акти загального характеру, так і законодавчі та нормативні акти у сфері інноваційної діяльності.

Першу групу формують законодавчі та нормативні акти, які регламентують загальні засади економічного розвитку. До них відносяться: Конституція України, Закони України «Про місцеве самоврядування», «Про державно-приватне партнерство», «Про цінні папери та фондовий ринок» та інші.

До другої групи відносяться законодавчі та нормативні акти, які цільово спрямовані на підтримку та стимулювання інвестиційно-інноваційного розвитку. Серед них: Закони України «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні», «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», «Про захист іноземних інвестицій на Україні», «Про наукові парки» та інші [1].

Законодавство, що стосується інвестиційно-інноваційної діяльності, нараховує 15 законодавчих актів, понад 60 нормативно-правових актів Уряду, близько 100 різноманітних відомчих документів. Законодавчі та нормативні акти групують також і за територіальним принципом: акти загальнодержавного рівня (наприклад, Концепція науково-технологічного та інноваційного розвитку України; Концепція Державної цільової економічної програми розвитку інноваційної інфраструктури на 2017-2021 роки (проєкт); Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів) та акти регіонального рівня (наприклад, Регіональна програма інноваційного розвитку Львівської області на 2013-2015 роки).

Однак, не зважаючи на значну кількість прийнятих законодавчих і нормативних документів, спрямованих на підтримку інвестиційно-інноваційного розвитку, формування нормативно-правової бази інноваційної діяльності в Україні є незавершеним, оскільки вона по

суті є фрагментарною, суперечливою і неповною мірою відповідає засадам інноваційної економіки.

Законодавчі акти щодо підтримки інновацій у багатьох випадках мають більш низький пріоритет, порівняно з деякими іншими нормативними актами держави. Це призводить до блокування інноваційних ініціатив. Щоб подолати таку ситуацію, усунути бар'єри співпраці між наукою, освітою та економікою, перш за все особливу увагу законодавчих органів влади слід звернути на посилення взаємоузгодженості між основними законодавчими актами України, що регулюють діяльність в інноваційній сфері. На сьогодні ефективність захисту прав інтелектуальної власності низька, не створені правові умови для функціонування венчурного капіталу як ринкового інституту, процедура створення окремих суб'єктів інноваційної діяльності безпідставно ускладнена. Відсутні також законодавчо встановлені критерії інноваційності проектів і розмежування інноваційних проектів [3]. Про неефективність нормативно-правового забезпечення свідчить і недостатність і недосконалість інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності, яка представлена в Україні лише окремими типами інноваційних інститутів. При цьому переважна більшість цих інститутів, які є важливими для розвитку інноваційної діяльності (зокрема, технопарки та венчурні фонди), не мають відомого впливу на впровадження інновацій.

Водночас не можна зводити причини низького рівня інноваційного розвитку лише до недостатнього їх нормативно-правового забезпечення, оскільки причини такої ситуації в інноваційній сфері значно глибші і полягають у загальній нерозвиненості ринкового середовища в Україні, що своєю чергою зумовлює нерозвиненість і низький рівень функціональності та неповноту інноваційної інфраструктури. Ефективне інституційне забезпечення інноваційного розвитку має охоплювати повний цикл інноваційного процесу: від розроблення інноваційної стратегії до реалізації інноваційного продукту на ринку.

Для активізації інноваційних процесів слід сформувати і забезпечити тісну взаємодію таких типів інноваційних інститутів: фінансові, інноваційні, виробничо-технологічні, інформаційні, підготовки кадрів для інноваційного процесу; експертно-консультативні, регулювання і контролю тощо.

Важливе значення для активізації інноваційних процесів мають фінансові інститути розвитку. Серед них універсальні та спеціалізовані банки розвитку, державні венчурні та лізингові компанії, інноваційні фонди, фонди і агентства регіонального розвитку тощо.

Важливу роль в активізації інноваційної діяльності мають і такі інституції, як: технопарки, індустріальні парки, бізнес-інкубатори, наукові центри, кластери, центри трансферу технологій та інші, які потребують першочергової підтримки та стимулювання їх діяльності насамперед на законодавчому рівні. Ці інститути інноваційного розвитку мають концентрувати в собі високоінтелектуальний потенціал бізнесових ініціатив, оскільки без цього організувати і здійснити випуск інноваційної продукції, без виробничої кооперації, буде неможливо.

Ще одним аспектом активізації інноваційних процесів є інституційне забезпечення розвитку системи трансформації знань. У цій площині

основним завданням державних інституцій має бути створення сприятливих умов для вільного і безперешкодного доступу всіх суб'єктів інноваційної діяльності до каналів її поширення, а саме: створення вільного доступу до системи передачі ноу-хау, розробок чи інновацій у сферу виробництва, поширення інформації про нові розробки та інноваційні технології. Процес трансформації знань є не достатньо привабливим для бізнесу, щоб інвестувати в його розвиток, оскільки він не має чіткого матеріального виразу. У країнах-членах ЄС ці витрати покладаються на державні інституції.

На думку експертів, процес інституційного забезпечення трансформації знань повинен виконувати такі функції: придбання знань, продукування знань, розповсюдження знань, упорядкування і стандартизація знань, застосування знань і управління знаннями. Ці функції виконують різні за своєю сутністю і видом діяльності інститути. У цій системі задіяні навчальні і освітні заклади, науково-дослідні організації, інститути трансферу технологій, інститути стандартизації, патентні агентства, дослідники і винахідники, новатори тощо, а також державні інституції, задіяні в інноваційному процесі [4, с. 66].

Проблемою є і галузевий підхід до інституційного забезпечення інноваційного розвитку. На сьогодні практично не існує норм і правил, що встановлювали б відносини у процесі створення інноваційних структур і здійснення інноваційної діяльності, враховуючи потреби конкретної галузі або взаємопов'язаних галузей. Це є важливим аспектом інституційних реформ, з огляду на те, що кожна галузь має свої специфічні інноваційні пріоритети і потребує законодавчо закріпленої їх підтримки і стимулювання. Так, створення системи інституційного забезпечення формування інноваційних структур базується на тих самих нормах, що діють для інших галузей економіки [3]. Однак так не повинно бути.

Ще одним з інструментів прискорення інноваційних процесів в Україні є досягнення видатків на фінансування науки на рівні 2,5-3% ВВП і закріплення цієї норми законодавчо. Ще одним пріоритетом має стати активізація інститутів розвитку у системі координат державно-приватного партнерства, орієнтованого на прискорення інноваційних процесів [5, с. 35].

Для покращення ситуації у сфері інституційної підтримки інноваційного розвитку слід вивчати європейський досвід до підходів, принципів, форм і методів, які застосовуються в інституційній системі ЄС. Так, наприклад, інноваційна політика ЄС базується на формуванні єдиного середовища досліджень, конвергенції інноваційних систем країн-членів ЄС, підтримці інноваційних ринків. Основний акцент в ЄС робиться на розроблення єдиної інноваційної політики на рівні співтовариства, тобто йдеться про: ухвалення єдиного антимонопольного законодавства; використання системи прискорених амортизаційних відрахувань, що сприяє придбанню новітньої техніки; застосування пільгового оподаткування витрат на НДДКР; заохочування розвитку малого наукомісткого бізнесу; стимулювання співробітництва університетської науки й компаній, які виробляють інноваційну продукцію, тощо. Основний акцент має бути на

стимулюванні інноваційного бізнесу на рівні співтовариства в цілому [6, с. 39].

Сьогодні кожна європейська країна має свою власну стратегію розвитку інноваційної діяльності, тому в ЄС країни перебувають на різних рівнях інноваційного розвитку. Так, інноваційні стратегії ЄС забезпечують ефективне функціонування інноваційної моделі економіки, надання податкових і кредитних пільг, цільове фінансування окремих інноваційних розробок, державне замовлення, проведення реструктуризації та модернізації державних підприємств, використання венчурного капіталу, створення і розвиток нових інноваційних структур.

Країни-члени ЄС мають власні органи, що керують цією сферою. Наприклад, у Великій Британії управління розвитком інновацій та нанотехнологій здійснює Рада з фізико-технічних досліджень (EPSRC), яка щороку виділяє на дослідження по 7 млн дол. США [4, с. 66]. У Німеччині програми в галузі енергетики, транспорту і космосу входять у зону відповідальності Федерального міністерства економіки та енергетики. Проекти, пов'язані з екологією і ядерною безпекою, курирує Федеральне міністерство навколишнього середовища, охорони природи, будівництва та безпеки ядерних реакторів. Дослідження, присвячені питанням якості харчування і сільського господарства, знаходяться під патронажем Федерального міністерства харчування, сільського господарства та захисту споживачів. При фінансуванні конкретних підпрограм, які відповідають окремим пріоритетам інноваційного розвитку, використовується система тендерів. Всі програми регулярно коректуються, а у разі потреби оновлюються. На формування дослідницьких та інноваційних кластерів, орієнтованих на підтримку високотехнологічного розвитку регіонів, спрямовані програми федеральних земель [7]. Стратегічні плани щодо розвитку й фінансування інновацій та нанотехнологій у Фінляндії виробляє та контролює Державна рада з питань науки і технологій (STPC). Частка приватного сектору в розвитку й фінансуванні науково-дослідних робіт становить близько 60%. Наукові дослідження у Фінляндії спрямовані на розвиток комунікаційних та інформаційних технологій, мікроелектротехніки, біотехнологій, захист навколишнього середовища.

Основним джерелом нарощення економічного потенціалу ЄС є інституційний інструмент, який продукує інноваційні й інтелектуальні засоби розвитку, засновані на використанні нових ідей та інтелектуальних ресурсів суспільства, і тісна співпраця бізнесу та держави у цьому напрямі [8]. У країнах ЄС основний акцент робиться на підтримці продукування й використання сучасних знань, виробництва інтелектуального продукту за рахунок реалізації наукового та інтелектуального потенціалу.

Важливим показником ефективності інституційного забезпечення інноваційної діяльності є коефіцієнт винахідницької активності. У міжнародному економічному середовищі країна вважається інноваційно спроможною за наявності патентів на винаходи, зареєстрованих у патентних відомствах США, ЄС та Японії. Згідно з методикою Всесвітнього економічного форуму, країну відносять до категорії інноваторських, якщо вона щорічно реєструє у Патентному відомстві США чи інших

відповідних зарубіжних організаціях не менше ніж 15 патентів на винаходи в розрахунку на 1 млн своїх громадян, в той час як в Україні кількість виданих патентів становить 7358 од. загалом. Отже, на жаль Україна під ці критерії не підпадає [9, с. 132].

Досвід високорозвинених країн свідчить про те, що держава має вдосконалювати організаційні інструменти підтримки інноваційних процесів, зокрема фінансування масштабних прогностично-аналітичних досліджень для визначення пріоритетних напрямів науково-технологічної та інноваційної діяльності. Це допоможе суб'єктам інноваційної діяльності у пошуку власної ніші на внутрішньому інноваційному ринку та сприятиме виходу вітчизняної високотехнологічної продукції на світовий ринок. У високорозвинених країнах світу підприємці найбільше інвестують саме у нові технології, в Україні цей вид інвестування вважається дуже ризикованим і непривабливим для інвесторів. Це і є основною проблемою регіонів України.

Важливу роль у активізації інноваційних процесів відіграє також і державна підтримка цих процесів. Так, за період 2007-2014 рр. по економіці ЄС-28 відбувається зростання витрат на НДДКР, за винятком 2009 р. У 2014 р. (порівняно з попереднім) зростання обсягів витрат на НДДКР становило 80%. У 2014 р. інтенсивність НДДКР у країнах-членах ЄС коливається від 0,38% до 3,14% від ВВП. Найбільші витрати на НДДКР здійснені Фінляндією та Швецією. У 2014 р. Данія досягнула довгоочікуваної позначки витрат на НДДКР на рівні 3% ВВП. Такий самим показник характерний і для Німеччини, а у Чехії він становить 2%. Низький рівень витрат на НДДКР надалі характерний для таких країн, як Румунія, Греція, Кіпр і Мальта. Значну різницю у витратах на НДДКР між країнами-членами ЄС-28 експерти пояснюють структурними факторами, а саме часткою НДДКР в галузевому балансі. Для України цей показник у 2015 р. становив 0,62% [9, с. 130].

Важливу роль в активізації інноваційних процесів в ЄС відіграє інституційна підтримка інноваційного співробітництва, що є важливим чинником зміцнення інноваційної активності підприємств. Вона вимірюється рівнем активної взаємодії з іншими підприємствами і установами з питань інноваційної діяльності. Слід також наголосити і на тому, що інноваційне співробітництво не передбачає отримання комерційної вигоди його учасниками. Майже третина (31,2%) підприємств ЄС були залучені в інноваційне співробітництво у 2014 р. Найбільш активно займаються інноваційним співробітництвом підприємства Великої Британії (66,7% загальної кількості інноваційних підприємств), Кіпру (52,8%), Бельгії (52,2%), а найнижчі показники цієї сфери діяльності зафіксовані в Італії (12,7%), Мальті (16,4%) та Болгарії (16,6%).

Зауважимо, що лідерами інноваційного розвитку в ЄС є країни, які не мають потужної науки (наприклад, Бельгія, Кіпр, Ірландія, Люксембург, Нідерланди, Словенія та Швеція). У цих країнах інноваційний розвиток економіки забезпечує малий і середній бізнес, що самостійно визначає, які інновації йому слід запроваджувати, аби отримувати економічний ефект. Саме такий досвід сьогодні важливий і перспективний для України. Втім, основою такого шляху інноваційного оновлення економіки України є

створення сприятливих умов для формування інститутів розвитку компаній, більшість з яких і є представниками малого та середнього бізнесу.

Висновки. Підсумовуючи наведене вище, слід відзначити, що основною проблемою сьогодення в Україні є недосконалість, а тому неефективна і нечітка система інституційної підтримки і стимулювання інноваційного розвитку економіки. Перш за все це пов'язане з відсутністю досвіду управління інноваціями. Норми і правила, що встановлюються законами України, центральними, регіональними і місцевими органами влади, не утворюють єдиної системи, а тому не є дієвими. У більшості випадків нормативні, законодавчі акти та програмні документи суперечливі між собою. Тому результати інноваційної діяльності не відповідають потребам економіки і не забезпечують економічне зростання в регіонах. Цю ситуацію деякою мірою можна покращити за рахунок запозичення практики необхідних інституційних норм високорозвинених країн світу, що дасть змогу вирішити низку актуальних питань, що стосуються як реформування функціонуючої вітчизняної системи державного управління, так і формування інституційної бази підтримки та стимулювання інноваційного розвитку в Україні загалом. Має відбутися інституційне реформування системи накопичення, поширення знань, перетворення їх на інноваційний продукт та інтелектуальний капітал і навпаки.

Список використаних джерел

1. Довідка щодо стану інституційного забезпечення інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні. *Міністерство економічного розвитку і торгівлі України*: сайт. 2018. URL: http://me.kmu.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=127481&cat_id=127480
2. *Інноваційна Україна 2020*: національна доповідь / заг. ред.: В. М. Геєць та ін.; НАН України. Київ, 2015. 336 с.
3. Забуранний С. В. Інституційне забезпечення інноваційної діяльності в аграрній сфері. *Ефективна економіка*. 2015. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4316>
4. Жук М. Забезпечення функціонування інноваційної інфраструктури в умовах поглиблення інтеграції. *Ефективність державного управління*: зб. наук. пр. 2015. Вип. 44. С. 64-72.
5. Водопьянова Е. Европа в поисках инноваций. *Современная Европа*. 2014. № 2. С. 29-36.
6. Луцків О. М., Максимчук М. В. Інституційне середовище регіональної структурної політики. *Регіональна економіка*. 2014. № 3. С. 37-47.
7. The new High-Tech Strategy. Innovations for Germany. *Federal Ministry of Education and Research*: Website. 2014. URL: http://www.bmbf.de/pub/HTS_Broschuere_engl_bf.pdf
8. Лисецька Н. М. Динамізація інституційних інструментів у системі ефективного створення національної інноваційної моделі: світовий досвід. URL: [.../Piir_2016_9_15.pdf](http://www.bmbf.de/pub/HTS_Broschuere_engl_bf.pdf)
9. *Наукова та інноваційна діяльність*: стат. зб. Київ: Державна служба статистики України, 2016. 257 с.

10. Eurostat – statistical office of the Europe. *Eurostat*: Website. 2017. URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistic/s/search_database

References

1. Dovidka shchodo stanu instytutsiynoho zabezpechennya investytsiynoyi ta innovatsiynoyi diyal'nosti v Ukrayini [Reference on the state of institutional provision of investment and innovation activities in Ukraine] (2018). *Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine*: Website. Retrieved from http://me.kmu.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=127481&cat_id=127480 [in Ukrainian].
2. Heyets, V. M., et al. (Eds.) (2015). *Innovatsiyna Ukrayina 2020 [Innovative Ukraine 2020]*: National report. Kyiv. [in Ukrainian].
3. Zaburanny, S. V. (2015). Instytutsiynе zabezpechennya innovatsiynoyi diyal'nosti v ahraryni sferi [Institutional provision of innovative activity in the agrarian sector]. *Efektivna ekonomika – Effective economy*, 9. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4316> [in Ukrainian].
4. Zhuk, M. (2015). Zabezpechennya funktsionuvannya innovatsiynoyi infrastruktury v umovakh pohlyblennya intehratsiyi. In *Efektivnist' derzhavnogo upravlinnya [Efficiency of public administration]*: Vol. 44 (pp. 64-72). [in Ukrainian].
5. Vodopyanova, Ye. (2014). Yevropa v poiskakh innovatsiy [Europe in search of innovation]. *Sovremennaya Yevropa – Modern Europe*, 2, 29-36. [in Russian].
6. Lutskiv, O. M., & Maksymchuk, M. V. (2014). Instytutsiynе seredovyshe rehional'noyi strukturnoyi polityky [The institutional environment of regional structural policy]. *Rehional'na ekonomika – Regional economy*, 3, 37-47. [in Ukrainian].
7. The new High-Tech Strategy. Innovations for Germany (2014). *Federal Ministry of Education and Research*: Website. Retrieved from http://www.bmbf.de/pub/HTS_Broschuere_engl_bf.pdf
8. Lysetska, N. M. (2016). Dynamizatsiya instytutsiynykh instrumentiv u systemi efektyvnoho stvorennya natsional'noyi innovatsiynoyi modeli: svitovyy dosvid [Dynamic institutional tools in the system of effective creation of a national innovation model: world experience]. Retrieved from [.../Piir_2016_9_15.pdf](http://www.bmbf.de/pub/HTS_Broschuere_engl_bf.pdf) [in Ukrainian].
9. *Naukova ta innovatsiyna diyal'nist' [Scientific and innovative activities]*: Statistical publication (2016). Kyiv: State Statistics Service of Ukraine. [in Ukrainian].
10. Eurostat – statistical office of the Europe (2017). *Eurostat*: Website. Retrieved from http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistic/s/search_database

Надійшло 22.01.2019 р.